

[Kelm-Hansen]

Jeg er ked af, at ministeren i den grad glider udenom. Nu i sit sidste indlæg siger han, at regeringens og hr. Erhard Jakobsens meninger om, hvordan det skal løses i Sydafrika, kan være lige så gode som de meninger, vi har i oppositionen. Men regeringen kan ikke være enig med hr. Erhard Jakobsen, eftersom hr. Erhard Jakobsen ved gentagne lejligheder har udtalt sig imod den sanktionspolitik, som regeringen ikke alene er forpligtet over for, men som udenrigsministeren ved gentagne lejligheder har fremlagt meget stærkt både her i salen og i De Forenede Nationer. Derfor må vi i hvert fald bede om et klart svar fra industriministeren. Er industriministeren enig med udenrigsministeren i, hvordan Danmarks Sydafrikapolitik er?

Industriministeren (Stetter):

Jeg har ansvaret for industripolitikken. Det foreliggende lovforslag er ikke industripolitik, det er i høj grad udenrigspolitik. Alligevel er jeg blevet pålagt at fremsætte dette forslag.

Selvfølgelig står jeg bag regeringens udenrigspolitik, det er der heller ingen der har anfægtet, og anderledes kan det ikke være. Jeg mener bestemt, at mange af de indlæg, som vi har hørt her i dag, har været på grænsen af det statsretligt og parlamentarisk rimelige. Selvfølgelig er jeg medlem af en regering, som har en regerings holdning til udviklingen i Sydafrika. Den har jeg gjort rede for. Samtidig har jeg ansvaret for det lovforslag, som er fremsat, og det har jeg forsvaret, på trods af at vi har bevæget os langt ind på områder, som i bedste fald kan siges at ligge på kanten af det forslag, vi har omtalt.

Jeg må altså fastholde, at der er ikke grund til nogen diskussion. Vi har et system i Sydafrika, som snarest må fjernes. Det er det standpunkt, regeringen står for. Vi er uenige om midlerne. Lad os dog tage den diskussion på en fordragelig måde.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg fornemmer, at når ministeren ikke vil besvare det spørgsmål, som også blev stillet af hr. Lasse Budtz, klart, så skyldes det dels et forsøg på at tage lidt hensyn til hr. Erhard Jakobsen og centrum-demokraterne, dels et

formentlig behjertet forsøg på at fremstille hr. Erhard Jakobsens synspunkter således, at de bliver i nogen grad til at bære, at de bliver i nogen grad til at leve med for regeringen. Det lykkedes ikke, må jeg sige.

Det lykkedes heller ikke ministeren at forklare, hvordan der kunne være basis for enighed i fortolkningen af problemerne mellem ministeren og hr. Erhard Jakobsen, for ministeren gled ganske uden om det faktum, at hr. Erhard Jakobsens synspunkt indebar en anerkendelse af diktaturet i Pretoria og derfor også omfattede det synspunkt og den taktik, at det bliver på dette systems betingelser, eventuelle reformer skal gennemføres, og inden for dette systems rammer. Hr. Erhard Jakobsen nikker bekræftende.

Det er dette, som ikke alene er politisk og moralsk uforsvarligt, men også umuligt at gennemføre i praksis. Det er dette, som skiller eller i hvert fald burde skille regeringen og hr. Erhard Jakobsen.

Så er der en anden diskussion mellem oppositionen og regeringen om, hvilke midler vi i den foreliggende situation skal bruge til at knække det styre, som ingen af os vil anerkende. Det er en anden sag. Det må vi fortsat diskutere, men det er på det klare og utvetydige grundlag, at vi ikke kan og ikke vil på noget tidspunkt anerkende dette regime. Det var den forskel, ministeren burde have understreget, og som ministeren ikke har understreget i dag, og det er dybt beklageligt, at ministeren ikke var i stand til at gøre det.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Hr. Riishøj har ordet for en kort bemærkning, og jeg vil håbe, det er den sidste.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Ministeren sagde rigtigt, at den debat, som vi har haft, har ligget på kanten af det lovforslag, vi faktisk diskuterer. Jeg synes, debatten vedrørte lovforslaget, indtil hr. Erhard Jakobsen trådte ind i salen. Jeg ved ikke, om hr. Erhard Jakobsen har læst lovforslaget, men jeg har en mistanke om, at det måske ikke er læst så forfærdelig grundigt.

Men så begyndte hele debatten om ting, der i og for sig går langt ud over selve lovforslaget. Jeg går ud fra, at ministerens be-